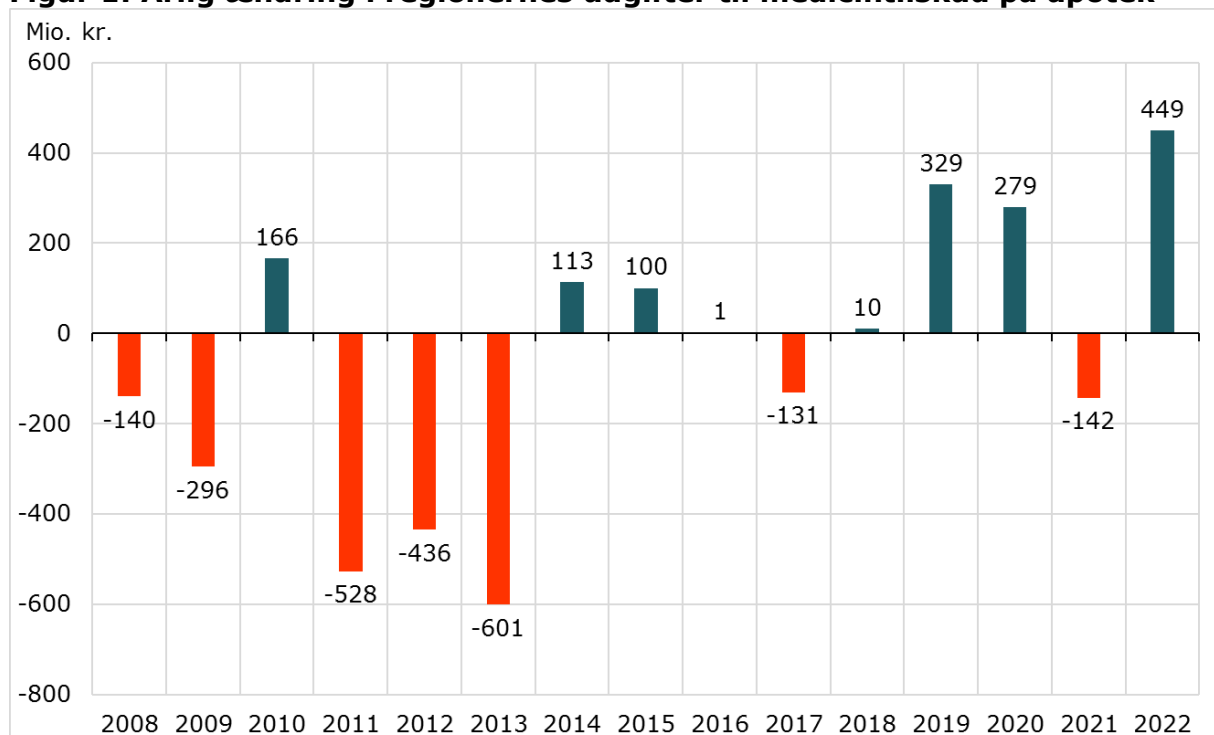

Udgifterne til medicintilskud steg i 2022, fordi der bruges mere medicin – og dyrere behandlinger

Regionernes udgifter til medicintilskud på apotekerne voksede i 2022 med 449 mio. kr. svarende til 7,4 procent. Det skyldes primært, at der blev udleveret 4,3 procent mere tilskudsberettiget medicin på apotekerne. Samtidig blev medicinforbrugets sammensætning ændret i retning af dyrere behandlinger, mens priserne på tilskudsberettiget medicin holdt sig nogenlunde i ro. Det er især lægemidler mod diabetes og overvægt, hvor forbruget stiger. Omsætningen af semaglutid voksede med 50 procent i 2022 og stod ultimo 2022 for 10 procent af omsætningen på apotekerne (målt i AIP). Den øgede omsætning øger ikke apotekernes indtjening, der er begrænset af en fast aftalt avanceramme. Regionernes årlige udgifter til medicintilskud på apotekerne er trods stigningen i 2022 fortsat 900 mio. kr. lavere, end de var i 2007.

Figur 1: Årlig ændring i regionernes udgifter til medicintilskud på apotek

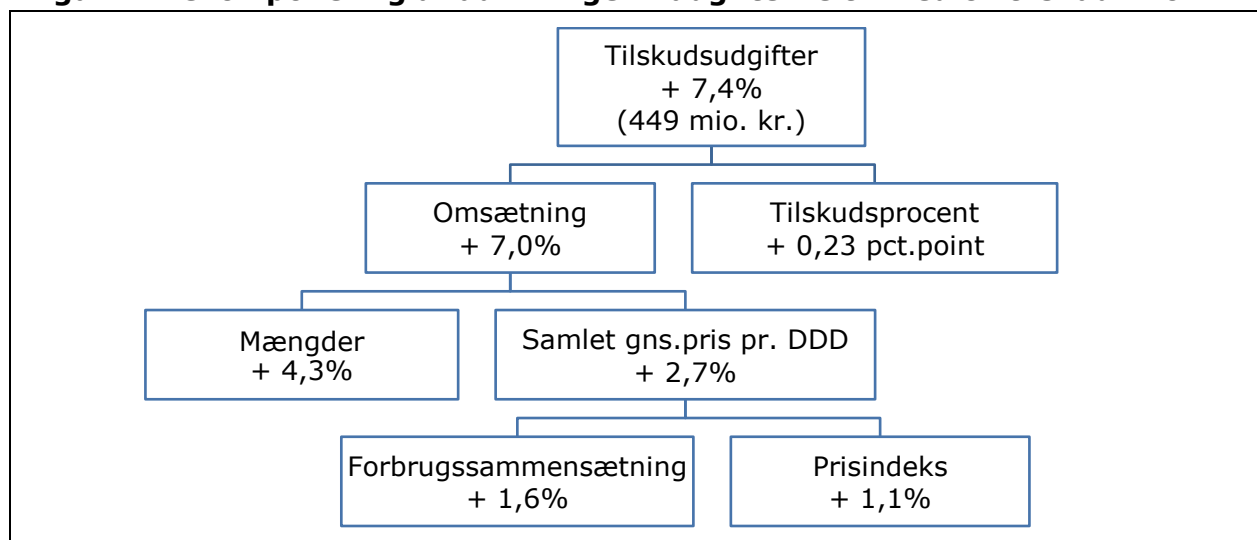
Kilde: Sundhedsdatastyrelsen og Danmarks Apotekerforening

Efter en årrække med fald i de offentlige udgifter til medicintilskud på apotekerne steg udgifterne i 2019-2020 som følge af prishop i kølvandet på udbredte forsyningsproblemer. Da forsyningsituationen og priserne blev normaliseret, faldt udgifterne igen i 2021. Men i 2022 steg udgifterne til medicintilskud igen med knap 450 mio. kr.

Denne gang var den primære årsag ikke prisstigninger, men derimod øget forbrug, herunder især af en række relativt dyre lægemidler blandt andet mod diabetes (og overvægt). Trods høj generel inflation – og forsyningsproblemer i 2022 – steg priserne for tilskudsberettigede lægemidler kun med 1,1 procent ifølge Sundhedsdatastyrelsens DDD-baserede lægemiddelprisindeks for tilskudsberettigede receptlægemidler.

Udgiftsvæksten var drevet af, at der blev udleveret 4,3 procent mere tilskudsberettiget medicin på apotekerne, og at sammensætningen af borgernes lægemiddelforbrug ændrede sig mod dyrere lægemidler. Den ændrede forbrugssammensætning øgede udgifterne med 1,6 procent. Mens omsætningen af de tilskudsberettigede lægemidler således steg med 7,0 procent, bidrog stigning i borgernes gennemsnitlige tilskudsprocent på 0,23 procentpoint til, at udgifterne til medicintilskud steg med 7,4 procent. Dekomponeringen af udviklingen i tilskudsudgifterne er vist i figur 2 nedenfor.

Figur 2: Dekomponering af udviklingen i udgifterne til medicintilskud i 2022

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen [MedicinØkonomi – Overblik 4. kvartal 2022](#) og egne beregninger.

De fem lægemiddelgrupper, der bidrager mest til udgifterne til medicintilskud, stod med ca. 3,3 mia. kr. for halvdelen af det samlede medicintilskud, men ca. 75 procent af stigningen i 2022, jf. tabel 1 nedenfor. Størst var udgiftsstigningen for midler til sænkning af blodsukker ekskl. insuliner (A10B) med 242 mio. kr. i 2022, mens de øvrige diabetesmidler (A10A Insuliner og analoger) omvendt faldt med ca. 64 mio. kr.

Tabel 1. Lægemiddelgrupper med størst niveau for udgifter til medicintilskud

Lægemiddelgruppe	Udgifter til medicintilskud (mio. kr.)			Mængde- ændring (i procent)
	2021	2022	Stigning	
A10B Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. insuliner	932	1.174	242	15%
B01A Midler mod blodpropper	928	994	66	1%
R03A Adrenerge (KOL-/astma-)midler til inhalation	511	537	26	2%
A10A Insuliner og analoger	341	277	-64	-2%
N06B Psykostimulerende midler	205	270	65	17%
Ovenstående lægemiddelgrupper	2.919	3.252	333	5%
Alle lægemidler	6.055	6.504	449	4,3%

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, DLI-MI og egne beregninger.

Knap halvdelen af stigningen i udgifterne til medicintilskud i 2022 kan henføres til øget forbrug af lægemiddelstoffet semaglutid (Ozempic og Rybelsus) mod diabetes (og overvægt). Forbruget af semaglutid steg i 2022 med 50 procent. Da medicintilskudsandelen udgjorde knap 75 procent, steg udgifterne til medicintilskud til semaglutid med knap 200 mio. kr. ud af den samlede stigning for alle lægemidler på 449 mio. kr., jf. tabel 2 nedenfor. Ultimo 2022 stod semaglutid for ti procent af lægemiddelomsætningen på apotekerne (målt i AIP) og var voksende, jf. figur 3 nedenfor.

Tabel 2. Lægemiddelstoffer med størst stigning i udgifterne til medicintilskud

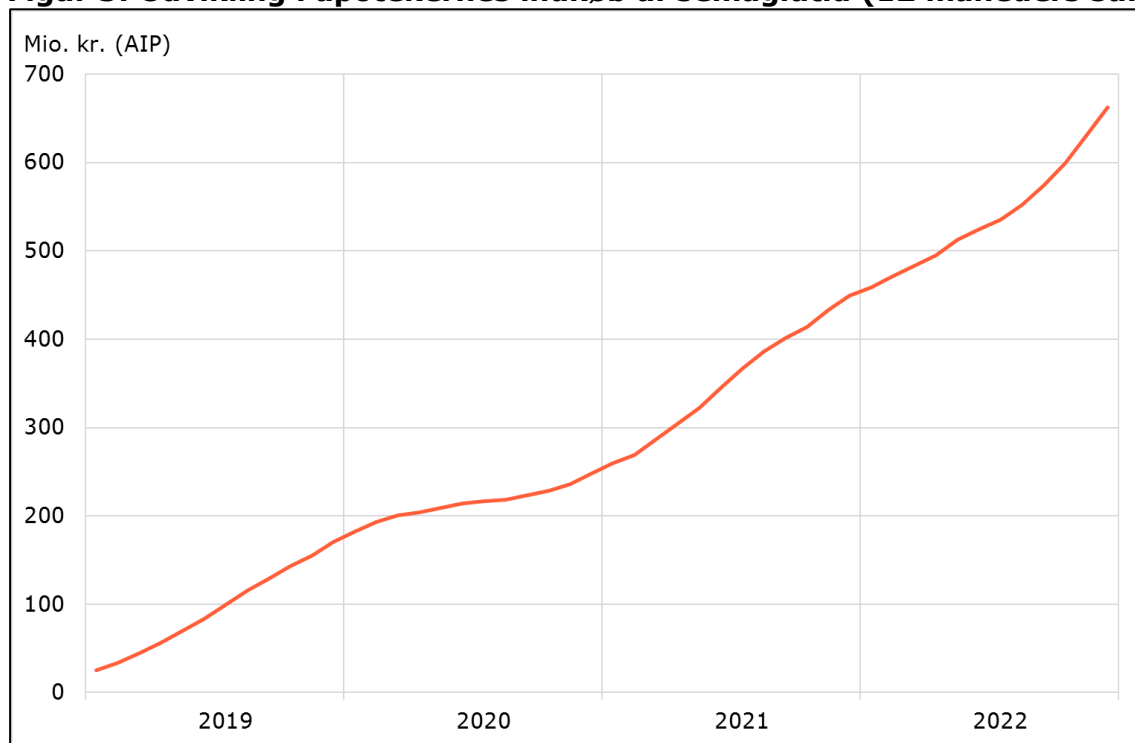
Lægemiddelstof	Udgifter til medicintilskud (mio. kr.)			Mængde- ændring (i procent)
	2021	2022	Stigning	
A10BJ06 Semaglutid ¹	460	653	193	50%
A10BK01 Dapagliflozin ¹	79	134	55	57%
B01AF02 Apixaban ²	361	412	51	19%
N06BA12 Lisdexamfetamin ³	104	148	44	34%
A10BK03 Empagliflozin ¹	116	151	35	24%
A09AA02 Multienzymer	23	50	27	18%
B01AF01 Rivaroxaban ²	377	401	24	5%
J01CE02 Phenoxyethylpenicillin	11	29	18	10%
N06BA04 Methylphenidat ³	88	105	17	13%
C03CA01 Furosemid	21	37	16	2%
Ovenstående ti lægemidler	1.639	2.120	481	13%
Alle lægemidler	6.055	6.504	449	4,3%

1) Lægemidler mod diabetes og overvægt – midler til sænkning af blodsukker ekskl. insuliner (A10B)

2) Midler mod blodpropper. 3) Psykostimulerende midler (mod ADHD mv.)

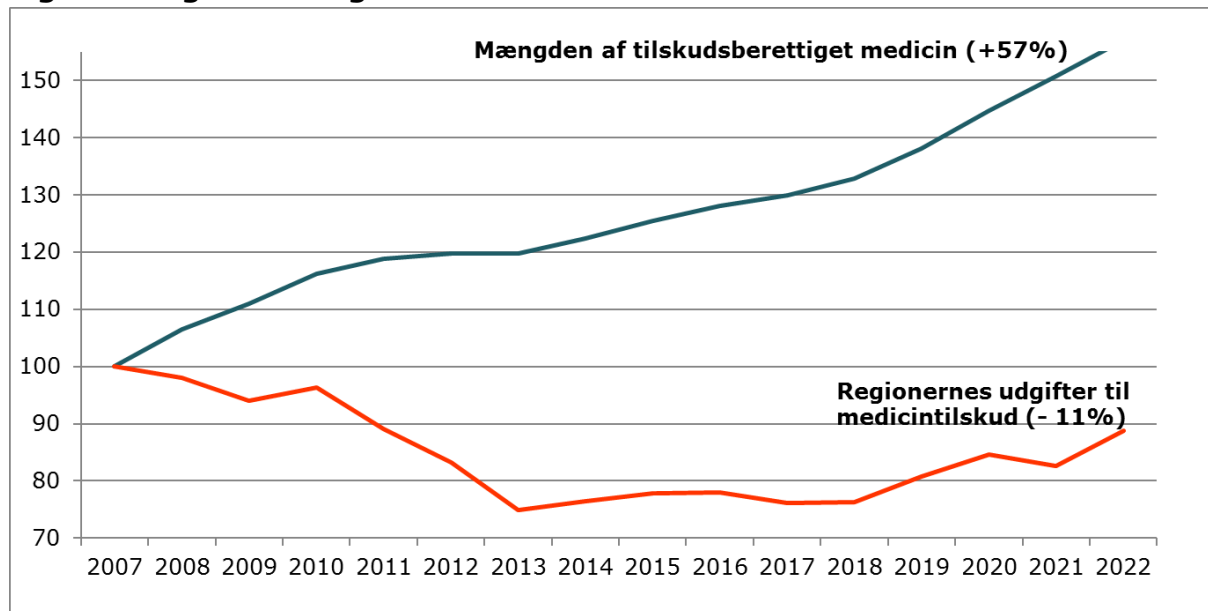
Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, DLI-MI og egne beregninger.

Blandt de øvrige lægemidler med store udgiftsstigninger findes to andre nyere diabetesmidler, dapagliflozin med 55 mio. kr. og empagliflozin med 35 mio. kr. Hertil kommer to nyere lægemidler mod blodpropper, apixaban med 51 mio. kr. og rivaroxaban med 24 mio. kr. Også to psykostimulerende lægemidler bidrager til stigningen, ADHD-midlerne lisdexamfetamin med 44 mio. kr. og methylphenidat med 17 mio. kr. Når udgifterne til penicillin og det vanddrivende middel furosemid også stiger, skyldes det dels et øget forbrug, dels prisstigninger som resultat af forsyningsvanskeligheder. Væksten i udgifterne til semaglutid er fortsat gennem 2022, og der må ventes en fortsat stigning i 2023, jf. udviklingen i apotekernes omsætning vist i figur 3 nedenfor.

Figur 3: Udvikling i apotekernes indkøb af semaglutid (12 måneders sum)

Næsten uafbrudte prisfald på apoteksmedicin har siden 2007 medvirket til at dæmpe de offentlige udgifter til medicintilskud trods markante stigninger i mængden af udleveret, tilskudsberettiget medicin. I 2022 blev der således udleveret 57 procent mere tilskudsberettiget medicin, end der gjorde i 2007. Alligevel sparer det offentlige nu 11 procent svarende til cirka 900 mio. kr. om året på udgifterne til medicintilskud i forhold til 2007, jævnfør figur 4 nedenfor.

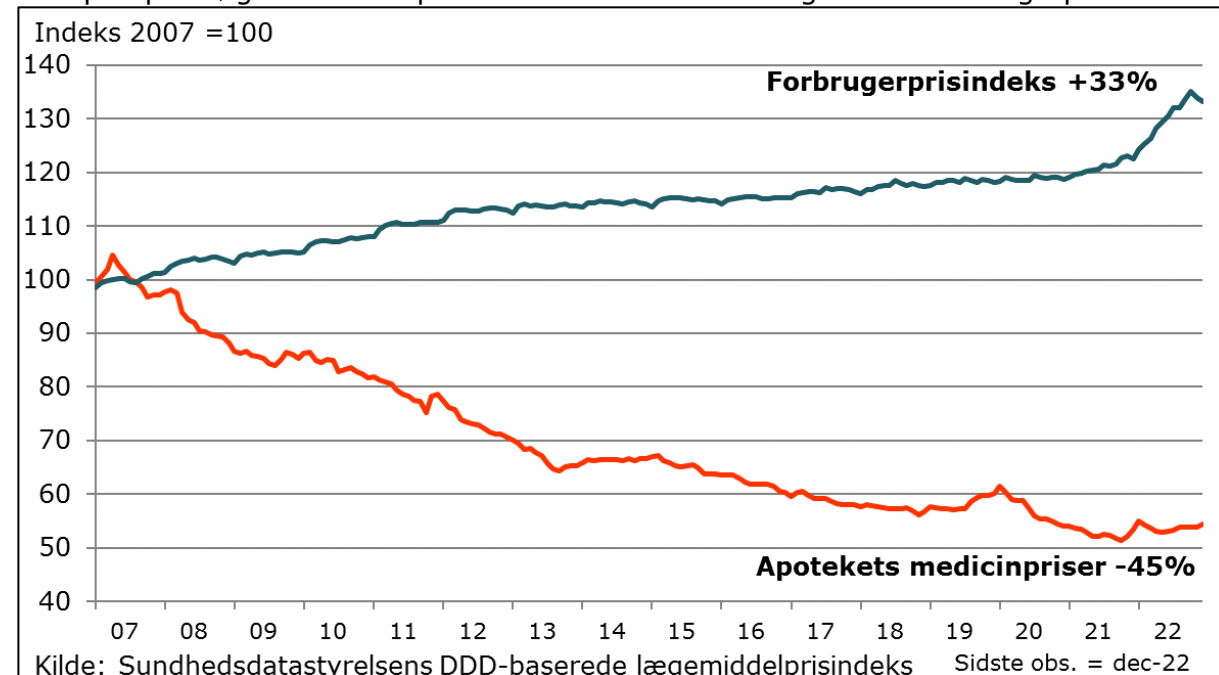
Figur 4: Regioners udgifter til medicintilskud faldet 900 mio. kr. siden 2007

Baggrunden for de faldende udgifter til medicintilskud siden 2007 er, at apotekernes medicinpriser er faldet med 45 procent siden 2007, mens de generelle forbrugerpriser er steget 33 procent, jf. figur 5 nedenfor. Det skyldes skarp generisk priskonkurrence på medicin efter patentudløb samt apotekernes effektive substitution til billigste kopi. Apotekets substitution alene sparer borger og samfund for over 3 mia. kr. årligt, jævnfør årbogen [Lægemidler i Danmark 2021-22](#).

Figur 5: Prisen på apoteksmedicin er faldet med 45 procent siden 2007

Gns. pris per døgndosis for apoteksforbeholdt medicin og samlet forbrugerprisindeks

Kilde: Sundhedsdatastyrelsens DDD-baserede lægemiddelprisindeks Sidste obs. = dec-22